

№ 27/1966.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l-
s e s framställning till Ålands landsting
med förslag till landskapslag angående ändring
av landskapslagen om tjänstemannapensioner i
landskapet Åland.

Landskapsstyrelsen överlämnade till Landstingets vintersession inne-
varande år en framställning med förslag till landskapslag angående änd-
ring av landskapslagen om tjänstemannapensioner i landskapet Åland
(framst. 9/1966). Sedan Landstinget antagit förslaget (lagutsk.bet.
3/1966, st.utsk.bet. 3/1966) har emellertid Republikens President för-
ordnat, att landskapslagen skall förfalla. Republikens Presidents i
ärendet avlåtna brev är av följande lydelse:

"Till Ålands landskapsstyrelse.

Ålands landsting har den 29 mars 1966 fattat beslut om antagande av
landskapslag angående ändring av landskapslagen om tjänstemannapensio-
ner i landskapet Åland.

Vid föredragning i statsrådet i dag har Jag, efter att hava inford-
rat Högsta domstolens utlåtande i ärendet, över vilket även Ålandsdele-
gationen avgivit sitt yttrande, funnit, att landskapet tillkommer enligt
36 § självstyrelselagen för Åland rätt att inrätta för landskapsförvalt-
ningen erforderliga tjänster och befattningar. Denna rätt måste anses
innefatta befogenhet för landskapet att jämväl bestämma, huruvida och
i vilken mån innehavarna av nämnda tjänster och befattningar äga rätt
att åtnjuta underhåll av landskapet även efter det de utträtt ur dess
tjänst. Emellertid stadgas i 3 § 7 mom. landskapslagen om rätt för inne-
havare av tjänst eller befattning vid statligt universitet, statlig
högskola och statens läro- och uppfostringsanstalt att tillgodoräkna
sig pensionsår. Enligt 11 § 2 mom. 16 punkten självstyrelselagen för
Åland tillkommer lagstiftningsbehörigheten i detta ämne uteslutande ri-
ket. Landskapslagens ifrågavarande stadgande överensstämmer visserligen
med motsvarande rikslagstiftning, men dess upptagande i landskapslagen
har icke varit av nöden för vinnande av enhetlighet och överskådlighet,
landstinget
varför/icke på grund av 14 § 4 mom. självstyrelselagen ägt befogenhet
att upptaga stadgandet i sitt beslut och har sålunda på denna punkt över-
skridit sin lagstiftningsbehörighet.

På grund av det ovan anförda har Jag med stöd av 14 § 2 mom. själv-
styrelselagen för Åland beslutat förordna, att förevarande landskapslag
skall förfalla; vilket Landskapsstyrelsen härmed till kännedom meddelas.

Nådendal, i Statsrådet den 30 juni 1966.

R e p u b l i k e n s P r e s i d e n t
Urho Kekkonen.

Justitieminister A. Simonen."

Ehuru en framställning med förslag till ny pensionslagstiftning kommer att överlämnas till Landstinget detta år, är den aktuella lagändringen dock betydelsefull, då dess bestämmelser äga tillämpning på under år 1966 utbetalade pensioner. Landskapsstyrelsen föreslår därför, att Landstinget måtte antaga förslaget i en såtillvida omarbetad lydelse, att de stadganden, som icke enligt Republikens Presidents beslut kunna intagas i landskapslagen uteslutas.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om tjänstemannapensioner i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 3 § landskapslagen den 7 februari 1951 om tjänstemannapensioner i landskapet Åland (6/51), sådant stadgandet lyder i landskapslagen den 4 juli 1962 (33/62), såsom följer:

3 §.

Såsom pensionsår, vilka innehavare av tjänst eller befattningsförfattning får tillgodoräkna sig, anses den tid han efter det han fyllt tjugooett år innehaft landskaps- eller statstjänst eller -befattning med grundlön eller statstjänst med avtalslön eller extraordinarie befattningsförfattning eller ock tillfälligt eller såsom vikarie handhaft landskaps- eller stats-tjänst eller -befattning, eller extraordinarie befattningsförfattning eller eljest innehaft landskaps- eller statsanställning, som bör anses såsom huvudsyssla, eller varit anställd i sådant landskapets eller statens arbete, i vilket arbetaren får tillgodoräkna sig arbetstiden såsom till pension berättigande tjänstgöringstid. Såsom pensionsår får innehavare av tjänst eller befattningsförfattning tillgodoräkna sig även den tid han såsom värnpliktig tjänstgjort i aktiv trupp, såvitt denna tjänstgöring omedelbart ansluter sig till annan landskaps- eller statstjänst, samt den tid han under krigstillstånd fullgjort militärtjänst, så ock den tid han varit uppförd på indragningsstat.

Rätten att räkna pensionsår upphör, så snart vederbörande uppnått den ålder, då han är skyldig att avgå, även om han därefter kvarstår i landskapets tjänst. Är vederbörande skyldig att avgå före uppnådd sextiotre års ålder, äger han likväl rätt att räkna pensionsår, tills han uppnått nämnda ålder.

Tjänstgöring såsom riksdagens justitieombudsman samt tjänst eller

befattning vid Ålands landsting, riksdagen och sådan befattning vid Finlands Bank, folkpensionsanstalten och postsparbanken, som bör anses såsom huvudsyssla, tillgodoräknas såsom pensionsår.

Innehavare av tjänst eller befattning vid post- och telegrafverket får såsom pensionsår tillgodoräkna sig den tid han under ryska tiden såsom finsk medborgare tjänstgjort vid telegrafverket i Finland.

Av den tid innehavare av tjänst eller befattning, som vid ansökan om pension på grund av i 1 mom. avsedd anställning i landskapets och statens tjänst innehar minst tio pensionsår, efter det han fyllt 21 år varit anställd

1) i tjänst hos kommun, kommunal centralorganisation, sammanslutning av kommuner eller religionssamfund,

2) vid privat universitet, högskola eller landskaps- eller statsunderstöd åtnjutande privat läro- eller uppfostringsanstalt,

3) såsom läkare, djurläkare, sjuksköterska, hälsosyster, barnmorska, sinnessjuksköterska eller sinnessjukvårdare, provisor eller farmaceut i bolags, sammanslutnings eller privat anstalts tjänst,

4) vid landskaps- eller statsunderstöd åtnjutande lantbruksorganisation eller organisation för huslig ekonomi, skogsvårdsnämnd, centralskogssällskap, centralhandelskammaren, handelskammare, organisation eller anstalt för vetenskap och konst eller vid kommunal eller enskild järnväg i samtrafik med statsjärnvägarna, får han såsom pensionsår tillgodoräkna sig den tid, som överstiger fyra år, såvitt denna tjänst eller befattning varit huvudsyssla och till sin art och i fråga om kompetensvillkoren varit jämförlig med den landskaps- eller statstjänst eller -befattning, i vilken han efter avgången från ifrågavarande tjänst eller befattning först anställdes.

Oavsett vad i 5 mom. är stadgat, får innehavare av tjänst eller befattning såsom pensionsår räkna sig tillgodo hela den tid:

1) han varit lagfaren ledamot av rådstuvurätt eller magistrat eller stadsfiskal;

2) efter fyllda 21 år varit i tjänst, som bör anses som huvudsyssla vid organ, som bildats för utövning av Lanthushållningssällskapets Centralförbund benämnda förbund samt lantbruks- och hushållningssällskapen i kolonisationslagstiftningen tillerkänd befogenhet; samt

3) efter fyllda 21 år varit i tjänst vid av staten övertagen telefonanläggning, kommunal eller enskild järnväg eller enskild läroanstalt eller före inträdet i nämnda läroanstalts tjänst i tjänst, som bör anses som huvudsyssla, hos annan landskaps- eller statsunderstöd åtnjutande enskild läroanstalt.

Innehavare av tjänst eller befattning, som innehaft tjänst inom kommuns folkskolväsende, får utan hinder av stadgandena i 5 mom. såsom pensionsår tillgodoräkna sig hela den tid han enligt landskapslagen den 16 oktober 1958 om avlöning och pension för tjänsteinnehavarna inom folkskolväsendet i landskapet Åland (24/58) skulle tillgodoräknas honom såsom pensionsår för pensionen på grund av tjänstgöring inom folkskolväsendet. Likaså får innehavare av tjänst eller befattning vid läro- och uppfostringsanstalt för pension tillgodoräkna sig hela den tid han efter fyllda 21 år haft anställning, som kan anses som huvudsyssla, vid privat universitet, högskola eller landskaps- eller stats-^{understöd}atnjutande läro- eller uppfostringsanstalt.

Innehavare av tjänst eller befattningsmed diplomsjökapten- eller sjökaptenbrev vid Ålands sjöfartsläroverk, för vars tjänst eller befattningskompetensvillkor är sjökaptensexamen antingen enbart eller jämte annan examen, må, därest han vid ansökan om pension innehar minst tio pensionsår på grund av tjänstgöring, som är nämnd i 1 mom., såsom pensionsår räkna sig tillgodo högst tio år av den tid han efter att hava fyllt 21 år såsom innehavare av understyrmansbrev eller undermaskinmästarbrev eller kompetensbrev för radiotelegrafist av andra klass eller motsvarande högre kompetensbrev varit i tjänst på handelsfartyg, som är infört i Finlands fartygsregister.

Har i 5-8 mom. nämnda tjänstgöring under den tid, som får räknas såsom pensionsår, inträffat avbrott, sammanräknas vid bestämmandet av pensionsåren de olika tjänstgöringstiderna. Såsom avbrott räknas likväl icke den tid vederbörande varit frånvarande av orsaker, som nämnas i 4 § 2 mom.

Landskapsstyrelsen må på synnerliga skäl berättiga innehavare av tjänst eller befattning att såsom pensionsår tillgodoräkna sig även annan än i 4-8 mom. nämnd tjänstgöringstid, dock högst åtta år.

Är tjänstgöringstid uppdelad på terminer, anses en termins tjänstgöring motsvara sex månader. Tjänstgöring såsom lärare vid fem månaders omfattande sommarkurs vid läroanstalt för huslig ekonomi räknas såsom ett halvt års tjänstgöring.

Denna lag tillämpas från och med den 1 januari 1966.

Mariehamn, den 27 juli 1966.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare

Rolf Sundman
t.f.